

Sathiko Sath Jaarverslag juli 2014 – juli 2015

Ons vorige jaarverslag rondden we af met een blik op de toekomst van Sathiko Sath. Er rees een aantal vragen waarop we in het voor ons liggende jaar een antwoord wilden vinden. Vragen die om een doordacht antwoord vroegen, maar tegelijkertijd geen uitstel duldden: over het aantal kinderen dat een plekje in ons fonds kon vinden, over het aantal jaren dat we hun opleiding wilden en konden financieren, over hoe de juiste opleiding te kiezen, over de opvolging binnen het Nepalese bestuur en verjonging van het bestuur in Nederland, over fondsenwerving. Genoeg om een jaar lang de handen aan vol te hebben. We werkten hard en kregen veel voor elkaar. En toen, op 25 april, gebeurde het: een aardbeving met een kracht van 7,6 op de schaal van Richter, gevolgd door een tweede op 12 mei die weliswaar iets lichter was, maar een grotere psychologische impact had. Een ramp die hele delen van Nepal totaal ontwrichtte: doden, gewonden en enorme materiële schade.

Zo eindigde een jaar met heel veel lichtpunten voor het Studiefonds, maar met een nachtmerrie voor de Nepalezen. Dat laatste ontketende binnen ons team een nieuwe dynamiek. We konden niet werkloos toekijken. Samen met HT Wandelreizen richtten we een Noodfonds op voor de wederopbouw in de dorpen van onze kinderen en van de medewerkers van HT. Zo werd het ook een bijzonder jaar, waarin keer op keer dieptepunten samengingen met hoogtepunten.

De kinderen, school en verblijf

In het vorige jaarverslag werd al gesignaleerd dat de thuiswonende kinderen aanmerkelijk zwakker presteerden in vergelijking met de kinderen in de Sathiko Sath-huizen. Tijdens hun verblijf in Kathmandu, in de periode 30 november – 9 december 2014, kaartten Frans van Meerwijk, de voorzitter van Sathiko Sath, en Hilde Noë, de secretaris, deze zaak opnieuw aan. Na uitgebreid overleg met de schoolleiding en met de Nepal Youth Foundation werd samen met het Nepalese bestuur besloten om **alle kinderen in onze hostels** te laten wonen. Daar krijgen ze de nodige studiebegeleiding. Toen we dit plan voorstelden aan de ouders, bleken deze alleen maar blij. De veranderingen werden niet onmiddellijk doorgevoerd. Dat gebeurde met ingang van het nieuwe schooljaar, eind april 2015.

Dit besluit had de nodige consequenties. Het betekende een taakverzwaring voor duizendpoot Ratna Kaji, zorgouder (*uncle* voor de kinderen) en manager van de huizen, zijn vrouw Reba en het ondersteunend personeel. En niet alleen dat. De twee huizen boden niet meer voldoende ruimte voor alle kinderen. Maar het geluk was met ons. Er deed een gerucht de ronde dat de woning naast ons eerste huis zou vrijkomen. Als we die eens konden huren? De eigenaar – hij woont niet in Kathmandu – werd telefonisch benaderd. Hij bleek het een goed plan te vinden. Sinds april 2015 beschikken we dus over **drie huizen**. Die uitbreiding bood ook de mogelijkheid de kinderen anders in te delen. In het eerste huis wonen de zorgouders met de jongens en meisjes tot 11 jaar. In het tweede huis, op twee minuten lopen van het eerste, verblijven de oudere jongens onder toezicht van Soviet, de geweldige hulp van Ratna Kaji. Hij geeft de jongens daar ook de noodzakelijke huiswerkbegeleiding. Het derde huis, dat vlak naast het eerste staat, is het domein van de oudere meisjes. Zij verblijven daar onder de hoede van een jonge assistente van Reba, Meena Gurung. De maaltijden worden nog altijd gezamenlijk gebruikt. Dat loopt allemaal uitstekend.

Door dit derde huis te huren losten we nog een andere vraag op, namelijk de vraag betreffende het maximale aantal kinderen binnen het Sathiko Sath Studiefonds. Het was ineens glashelder dat we niet meer dan deze drie huizen in beheer wilden hebben. Een vierde huis zou de capaciteit van de zorgouders te boven gaan. Een té groot aantal kinderen zou de organisatie ook voor ons onbeheersbaar maken. Uitgaande van de totale beschikbare ruimte in de drie huizen kwamen we op rond de **60 kinderen**. Dit is ook de bovengrens die de LAS stelt aan het aantal SkS-kinderen. Wanneer oudere kinderen op eigen benen gaan staan kan hun plek worden ingenomen door jonkies, waardoor er vanzelf de nodige doorstroming ontstaat. Bovendien houden we dan genoeg ruimte over voor andersoortige initiatieven.

De huur van het derde huis maakte het ook mogelijk om aan het begin van het nieuwe schooljaar, in april 2015, **zeven nieuwe kinderen** aan te nemen. Van twee daarvan is de vader overleden, waardoor het gezin in zeer armoedige omstandigheden terecht kwam. Zij komen uit dorpen waar bestuursleden wonen. Twee meisjes nemen de plaats in van een broer die afhaakte. **In totaal** hebben we nu de zorg over **55 kinderen (27 meisjes en 28 jongens)**. Daarnaast bekostigen we de (vervolg)opleiding van de twee zonen van de gids Kaji Sherpa, die omkwam in een lawine. Beide jongens, in de leeftijd van 18-19 jaar, wonen thuis bij hun moeder. Zij doen het uitstekend op school en maken het echt goed.

In de periode dat Frans en Hilde in Kathmandu verbleven, confronteerde de Little Angels' School hen met de beperkte waarde van het staatsexamen aan het einde van klas 10 (School Leaving

Certificate of kortweg SLC). Het slagen voor dit examen zagen wij altijd als een mijlpaal; we meenden dat kinderen daarmee een plek op de arbeidsmarkt konden vinden. Het SLC blijkt echter niet voldoende basis te bieden om aan werk te komen. Om een baan te vinden, moet een leerling niet alleen dit examen halen maar ook verder doorstromen, ofwel naar het hoger secundair onderwijs (klas 11 + 12 of kortweg +2), ofwel naar een beroepsopleiding. Het Nederlandse bestuur heeft altijd het onderwijs t/m klas 10 gegarandeerd. De hiervoor genoemde feiten maken het in hun ogen echter noodzakelijk om die financieringsgrens te verschuiven. Anders kan het eerder gestelde doel (een goede start in het arbeidzame leven dankzij uitstekende scholing) niet bereikt worden. Daarom zal Sathiko Sath vanaf het schooljaar 2014-2015 ook het **hoger secundair onderwijs of een beroepsopleiding bekostigen**.

Met het belang van het SLC in het achterhoofd en op grond van de ervaringen met de twee jongens die eind schooljaar 2013-14 het staatsexamen deden, moesten we ons nog beter voorbereiden op de vraag 'Wat na SLC'? Niet alleen de jongeren moesten goed geïnformeerd en begeleid worden in hun studiekeuze, maar hun ouders minstens zo goed. De afspraken hierover met de Nepal Youth Foundation (NYF), in het bijzonder met de *Career Counselor*, werden opnieuw gecheckt en ook aangescherpt. We zochten ook naar nieuwe wegen om de ouders de nodige realiteitszin bij te brengen in hun wensen met betrekking tot de toekomst van hun kind (zie verderop in dit verslag).

De leerlingen die in maart 2015 examen deden, **behaalden alle drie het SLC**. Sonam Sherpa, veruit de best gekwalificeerde van de drie, is begonnen met een driejarige technische opleiding. Dit was een zeer bewuste keuze. Hij woont nog in het SkS-huis. De twee anderen (en hun ouders) konden zich niet verenigen met het advies van de Career Counselor. Zij bewandelen een eigen weg en maken daardoor geen deel meer uit van ons fonds. Zij hebben in ieder geval een uitstekende basis gekregen in de LAS.

In februari werd met de LAS een nieuw contract afgesloten. Normaal gezien is **het lesgeld** voor het hoger secundair onderwijs heel wat hoger dan dat voor het lager. De directie van de LAS heeft ons, naast twee andere varianten, een eenheidsprijs voorgesteld voor alle kinderen voor een periode van drie jaar, zonder onderscheid in niveau of richting. Dit is € 630 per kind per jaar, *all inclusive*. Voor ons was dit veruit het voordeligst, al was het toch even slikken wanneer we dit vergeleken met het vorige bedrag.

De ouders en het Nepalese bestuur

In het bovenstaande lieten we al doorschemeren dat het voor de ouders van onze kinderen bijzonder moeilijk is zich een realistisch idee te vormen met betrekking tot de vervolgopleiding van hun kinderen. Uiteraard willen ze 'het beste'. En daarom moet dat ook 'het hoogste' zijn en iets wat het meeste geld in het laatje brengt. Het is allemaal heel begrijpelijk. Ouders hier in Nederland doen het eigenlijk nauwelijks anders. De vraag is echter of het kind op die manier een goede toekomst tegemoet gaat. Die vraag is in Nepal nog veel dringender dan hier. Er zijn geen vangnetten als je faalt. De NYF betreft de ouders dan ook intensief bij de studiekeuze. We merken echter dat we daar eerder mee moeten beginnen. De kinderen worden al vanaf klas 8 beetje bij beetje voorgelicht over alle mogelijkheden, maar de ouders niet.

Navraag bij het Nepalese bestuur leerde ons dat de meeste ouders, ondanks alle inspanningen van bestuur, NYF, de school en Ratna, maar een summier idee hebben hoe het leven van hun kinderen in Kathmandu eigenlijk verloopt en wat de school te bieden heeft. Er zal dus iets moeten gebeuren om deze hiaat op te vullen.

Dan komt een ander probleem op tafel: een paar Nepalese bestuursleden zouden graag stoppen met dit werk, maar ze vinden geen opvolger. Al doorvragend wordt duidelijk dat ouders zich niet kandidaat durven stellen, ook niet wanneer hun wordt verzekerd dat ze begeleiding zullen krijgen en veel kunnen bijleren. Ze vinden zichzelf werkelijk ongeschikt. Hoe lossen we dit op?

Er spelen dus twee belangrijke kwesties. Dan ontstaat er een idee: **drie verplichte voorlichtingsdagen voor de ouders**, die erop gericht zijn beide kwesties op te lossen.

De verwezenlijking van dit project lag helemaal in handen van onze Nepali. De eerste dag speelde zich af op de Little Angels' School. De tweede had een actief en feestelijk karakter, waarbij de kinderen en vooral de ouders konden ervaren waartoe ze allemaal in staat zijn. Op de derde dag bood Ratna Kaji de ouders een inkijkje in het leven van hun kinderen in de hostels.

Deze eerste driedaagse was een geweldig succes, met enthousiasme alom (zie ook de Nieuwsbrief van april 2015). Het is nu afwachten in hoeverre dit allemaal zal doorwerken. Zal deze actie nieuwe bestuursleden opleveren? Zullen ouders op een opener manier naar de vervolgopleiding van hun kinderen kunnen kijken?

Globaal kunnen we stellen dat het Nepalese bestuur beetje bij beetje mondiger wordt. Daarbij stuiten we soms op **de grenzen van de wederzijdse bevoegdheden**. Het Nepalese bestuur heeft vooral een uitvoerende taak. Het Nederlandse bestuur faciliteert. In hoeverre zijn de Nepali 'vrij' in

het besteden van de gelden? In hoeverre moeten zij (vooraf?) het Nederlandse bestuur op de hoogte brengen van hun besluiten? Dit moet in het komende jaar eens goed worden bekeken, zodat beide besturen optimaal kunnen functioneren.

Het Nederlandse bestuur

In onze Nieuwsbrief van juli 2014 verwelkomden wij een nieuw bestuurslid, René Halberstadt. Tegelijk deden we een oproep voor nog een zevende lid. Die oproep werd beantwoord. Twee kandidaten voldeden zo goed aan het profiel dat we ze beide hebben aangenomen. Sinds voorjaar 2015 draaien Bertie Schonk en Irene van Elten volop mee. Door deze **versterking** werd het mogelijk de verschillende bestuurlijke taken eens onder de loep te nemen en anders te verdelen. Jammer genoeg is René in mei gestopt met zijn bestuurlijke activiteiten. Hij kon ze niet meer verenigen met zijn veeleisende baan. Nogmaals dank, René, voor je altijd frisse en weldoordachte inbreng!

Het bestuur kreeg een groot cadeau: een gratis studiedag geleid door Gert-Willem Haasnoot (The Curious Network) op zaterdag 28 maart 2015. De ochtend ging over fondsenwerving en de voorwaarden die daaraan ten grondslag liggen. Als bestuur moet je heel goed weten waarom je iets doet, hoe je dat wilt aanpakken en wat je precies wilt bereiken. Als aan deze voorwaarden niet is voldaan, wordt het heel lastig om anderen enthousiast te maken voor je zaak en fondsen te verwerven. De middag werd besteed aan de nadere uitwerking van de geplande **nieuwe taakverdeling**.

Het was heerlijk om zo de diepte in te gaan. De aardbeving heeft dit proces echter abrupt gestopt. Het komende jaar pakken we de draad van dit soort bestuurlijke zaken weer op.

De film

Hij werd al aangekondigd in de Nieuwsbrief van kerst 2014. En hij is er, **Nepal Horizons, Sathiko Sath's Educational Program**. De film over SKS is het werk van een filmploeg rond Jules Bohnen van Zcene Moving Media Company B.V. te Mijdrecht. Aan alles is te zien dat deze documentaire met hart en ziel is gemaakt. Hij geeft een prachtig en ontroerend beeld van kinderen van Sathiko Sath, hun achtergrond en familie in de bergen, hun leven in Kathmandu met de LAS en het Sathiko Sath-

huis, hun dromen. Hij is te vinden op You Tube. Eenvoudiger is het om naar de homepage van onze website te gaan en daar door te klikken.

Wat de film extra bijzonder maakt, is dat hij nog maar een paar dagen af was toen de aardbeving van 25 april zich voltrok. Vooral de beelden van de dorpen kloppen niet meer met de huidige werkelijkheid. Dat is een pijnlijk besef, dat ons motiveert om alles te doen wat in ons vermogen ligt om de wederopbouw van de dorpen te ondersteunen.

De aardbevingen en het Noodfonds

We hoeven hier niet alles opnieuw te vertellen. Die informatie valt te lezen op de tijdlijn van het Noodfonds (zie de homepage van onze website). Bij de bestuursleden van Sathiko Sath staat het in het geheugen gegrift, het bericht in de ochtend van 25 april: 'Zware aardbeving in Nepal, 7,6 op de schaal van Richter'.

Heel in het kort:

- 26 april: besluit tot oprichting van het Noodfonds Sathiko Sath – HT Wandelreizen.
- 2 mei: spoedvergadering. We zetten niet in op de eerste noodhulp, maar op de wederopbouw.
- 11 mei: Jan Midde, reisleider van HT, vertrekt naar Kathmandu.
- 12 mei: nieuwe aardbeving, 7,3 op de schaal van Richter. Veel schade, vooral ten oosten van Kathmandu.

Na rijp beraad wordt besloten een klein gedeelte van de binnengekomen fondsen te benutten voor eerste hulp. Je kunt de dorpen niet gaan bekijken en daar met lege handen aankomen.

- 27 mei: Frans van Meerwijk en zijn vrouw Til vertrekken naar Kathmandu.
- half juli: er is al ca. € 150.000 binnengekomen op de rekening van het Noodfonds.

Al in een vroeg stadium weten we dat de kinderen in Kathmandu en hun ouders in de dorpen ongedeerd zijn. In de dorpen is wel heel veel materiële schade, variërend van totaal verwoeste huizen tot onherstelbaar beschadigd tot enigszins herstelbaar. Wanneer Jan Midde en Frans allebei in Nepal zijn, slaan ze, waar mogelijk, de handen in elkaar. Al snel wordt duidelijk dat het in de dorpen spanningen zou opleveren als we alleen onze 'bekenden' zouden helpen. De eerste nadruk zal komen te liggen op wederopbouw van de gemeenschappelijke voorzieningen. Samenwerking met de plaatselijke overheid is noodzakelijk. Bovendien moet er goed worden bekeken of er geen andere instanties/NGO's hetzelfde werk willen gaan doen. Er wordt samenwerking gezocht met een architect die gespecialiseerd is in aardbevingsbestendig bouwen.

Al snel blijkt ook dat het zinloos is om nog voor de moesson met de wederopbouw te beginnen. Overvloedige regenval kan de bergen in beweging brengen en het net opgebouwde weer verwoesten. Alle aandacht gaat nu naar het formuleren van de regels die bij de heropbouw dienen te worden gehanteerd (*Guidelines*). Besloten wordt het *Rebuilding Project* te laten uitvoeren onder de verantwoordelijkheid van de Rotary Club van Jawalakhel. Met deze club werkt Sathiko Sath al jaren samen. Er wordt ook een stuurgroep ingesteld, bestaande uit leden van de Rotary Club en een aantal externe experts. Deze stuurgroep zal een zogenoemde *needs assessment* houden in de getroffen districten waar de Sathiko Sath- en HT-families wonen. Uiteindelijk wordt een overeenkomst getekend waarin eenieders taak duidelijk geformuleerd staat (*Memorandum of Understanding*). Dit alles om hoe dan ook misbruik van gelden/diensten te voorkomen. Beide stukken zijn te vinden op onze website.

Na de moesson en de Nepalese feestdagen Dashain en Tihar gaat de stuurgroep op pad. Wordt vervolgd.

Financiën, sponsoring en donaties

Kijken we naar de financiële toestand van Sathiko Sath (zie verder de Jaarrekening met toelichting), dan is uiteraard het Noodfonds het meest opvallende. Daardoor is binnen Sathiko Sath een geormerkte tweede geldstroom ontstaan.

We zijn en blijven echter een studiefonds. En gelukkig zijn er nog steeds instanties en individuen die ons weten te vinden. Zo hebben we een paar 'vaste' grotere sponsoren. Daarnaast is er een aantal kleinere: de zogenoemde periodieke schenkingen (vroeger lijfrenteschenkingen genoemd, maar het principe is hetzelfde). Groter en kleiner vormen samen ons financiële fundament. We kunnen echt niet zonder hen.

Daarnaast zijn er de eenmalige grotere schenkingen die onze fondsenwerver Henk Kroeze, werkzaam vanuit de Sesam Academie, wist binnen te halen. Dat is echt geen gemakkelijk werk en het vraagt heel veel geduld. Wij zijn dan ook meer dan blij dat het hem af en toe lukt. Er zijn ook kleinere eenmalige schenkingen; vaak geld dat is verzameld bij een evenement of bij een bijzondere gelegenheid.

Ook dit jaar verdient de Rotaryclub Groningen-Oost een bijzondere vermelding. Samen met haar Duitse zusterclub Münster-St. Mauritz en de Nepalese Rotaryclub Jawalakhel uit Kathmandu, haalde die al twee keer een Matching Grant binnen. Daarbij zijn de door de clubs toegezegde bedragen royaal aangevuld door de Rotary Foundation. Het helpt ons een paar jaar verder. Op dit moment zetten zij zich in voor een derde Matching Grant, inmiddels hernoemd tot Global Grant. Maar dan moeten we weer 'zelfvoorzienend' worden! Het zal nog de nodige inspanning vergen.

Dank

Dit is zeker de plaats om iedereen die Sathiko Sath financieel steunde, nog eens dubbel en dik dank te zeggen. We kunnen niets zonder al deze giften. Nepal maakt geen gemakkelijke tijd door. Blijkbaar is het een economische wet dat dit zich altijd vertaalt in een toename van de dagelijkse kosten. Ook nu gaan de prijzen omhoog, de salarissen enz. De inflatie neemt schrikbarende vormen aan. Met dat alles hebben wij te maken. We blijven alle steun dan ook hard nodig hebben.

Extra nieuws

Er kwam in het Sathiko Sath-huis een bijzondere nieuwe bewoonster bij: **Resica**. Ze werd geboren in februari 2015. Ze is de dochter van de zorgouders Reba en Ratna Kaji en het zusje van Yessica. Resica maakt het heel goed. Wie heeft er nu zoveel broertjes en zusjes om mee te spelen?

Naar de toekomst kijkend...

Voor het komende jaar staat er heel wat op de agenda:

- de nieuwe taakverdeling implementeren
- verdere verjonging van het Nederlandse bestuur
- de verantwoordelijkheden van het Nederlandse en het Nepalese bestuur beter afbakenen
- de vorm van het Nepalese bestuur heroverwegen (alleen maar ouders als lid of...)
- nog verder in de toekomst kijkend: hoe gaan we precies verder met Sathiko Sath? Is bijstelling van onze doelstellingen nodig en, zo ja, waar?
- fondsenwerving!

Kortom, we bewegen naar meer professionalisering toe, om zo de continuïteit zeker te stellen, om te kunnen doorgaan over zowel bergen als door dalen, in dieptepunten en in hoogtepunten.

***U kunt ons daarbij helpen
in natura***

***in financiële zin
door anderen op onze stichting te wijzen
door...***

***Het gaat tenslotte om kinderen
die leren
die leven
die hopen
op een toekomst
die bij ze past!***